

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11904/2014-ERU

V Ostravě dne 22. prosince 2014

Č. j. 11904-3/2014-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-11904/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **STAVEBNINY U KOMÍNA, s.r.o.**, se sídlem Olomouc - Nové Sady, Dolní Novosadská č. p. 516/84, PSČ 779 00, IČ: 26823411, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **STAVEBNINY U KOMÍNA, s.r.o.**, se sídlem Olomouc - Nové Sady, Dolní Novosadská č. p. 516/84, PSČ 779 00 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl:

- dne 28. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Přemyslovice u domu č. p. 370 zemní práce v souvislosti se stavbou: „Stavební úpravy silnice III/36630 Přemyslovice“, kdy prostřednictvím zemního stroje – bagru došlo břítem lžice tohoto zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25,
- dne 11. srpna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hranice na ulici K. Čapka u domu č. p. 2006 zemní práce v souvislosti se stavbou: „Stavba skleníků – kontejnerovna“, kdy prostřednictvím zemního stroje došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32,

čímž došlo k poškození plynárenských zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27314.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27314.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 3. září 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly č. j. 07977-1/2014-ERU ze dne 2. září 2014 a dne 5. října 2014 doručením oznámení o zahájení kontroly č. j. 08336-1/2014-ERU ze dne 2. října 2014 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), dvě kontroly ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a to kontrolu vedenou pod sp. zn. 07977/2014 v důsledku zjištěného poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, k němuž došlo dne 28. června 2014 v obci Přemyslovice u domu č. p. 370, a kontrolu vedenou pod sp. zn. 08336/2014-ERU v důsledku zjištěného poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, k němuž došlo dne 11. srpna 2014 v obci Hranice na ulici K. Čapka u domu č. p. 2006.

V průběhu obou kontrol shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 27. října 2014 Protokol o kontrole č. K031914, č. j. 07977-17/2014-ERU, a dne 3. listopadu 2014 Protokol o kontrole č. K033314, č. j. 08336-17/2014-ERU. Kontrolovaná osoba neuplatnila námitky vůči kontrolním zjištěním žádného z uvedených protokolů. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07977/2014-ERU a sp. zn. 08336/2014-ERU, jež byly převzaty do správního spisu dne 18. prosince 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 11904-2/2014-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

II. 1. Dle Protokolu o kontrole č. K031914

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl práce na stavbě „Stavební úpravy silnice III/36630 Přemyslovice“ na základě smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 20. června 2014 uzavřené mezi účastníkem řízení jako zhotovitelem a společností SWIETELSKY stavební s.r.o. jako objednatel. Účastník řízení převzal předmětnou stavbu dne 23. června 2014, o čemž svědčí Zápis o předání pracoviště z téhož dne. V bodě 11 tohoto zápisu je uvedeno, že objednatel předává zhotoviteli vytyčené inženýrské sítě na staveništi (pracovišti) a zhotovitel nese plnou odpovědnost z jejich poškození.

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla zajišťována na základě Rozhodnutí – stavební povolení, vydaného Magistrátem města Prostějova, odborem dopravy, jako věcně příslušného a speciálního úřadu, ze dne 20. srpna 2013, č. j. [REDAKCE].

Správcem plynárenského zařízení bylo dne 13. května 2013 vydáno Stanovisko k existenci sítí v zájmovém území stavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací a informativním zákresem situace do mapových podkladů, č. j. [REDAKCE], s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Přesná poloha plynárenského zařízení pak byla pracovníky společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., v terénu vytyčena vizuálně hledačem typu RD 4000 a následně byla poloha plynárenského zařízení vyznačena barvou v terénu, jak dokládá Protokol o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 18. června 2014 ke stanovisku č. j. [REDAKCE], s platností 2 měsíce.

Dne 28. června 2014 došlo v obci Přemyslovice u domu č. p. 370 při provádění zemních prací v souvislosti se stavbou: „Stavební úpravy silnice III/36630 Přemyslovice“ k poškození středtlaké plynovodní přípojky IPE DN 25. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo břitem lžice zemního stroje – bagru, který byl obsluhován zaměstnancem účastníka řízení. O poškození plynárenského zařízení byl téhož dne proveden zápis do Denního záznamu stavby na list č. [REDAKCE].

Účastník řízení se k věci vyjádřil na jednání kontrolního orgánu konaném dne 25. září 2014, kde uvedl, že prováděl sondování skutečné polohy plynárenského zařízení v úsecích cca každých 5 m, přičemž vlastní zemní práce prováděl zaměstnanec účastníka řízení. Účastník řízení dále uvedl, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií a nebylo ani zapískováno. Z těchto důvodů účastník řízení nepředpokládal existenci plynárenského zařízení ve výkopu, a proto prováděl zemní práce strojně – bagrem typu CAT 324D. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení pak došlo lžicí bagru, která se svezla po velkém kameni a následně poškodila středtlakou plynovodní přípojku IPE DN 25.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 28. června 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 30. června 2014 k doprovodnému úniku 22 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 5 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému odběrateli. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku, což doložil výpisem z účtu.

II. 2. Dle Protokolu o kontrole č. K033314

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl práce na stavbě „Stavba skleníků – kontejnerovna“ na základě Objednávky ze dne 25. července 2014, jejímž předmětem byla „Stabilizace zeminy, vč. hutnění, rovnání, příp. kropení v areálu firmy Florplant s.r.o., Hranice“ objednatele – společnosti FLORPLANT s.r.o. u účastníka řízení, jako zhotovitele.

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla zajišťována na základě Rozhodnutí, vydaného Městským úřadem Hranice, odbor životního prostředí, č. j. [REDAKCE] ze dne 7. listopadu 2008.

Správce plynárenského zařízení bylo dne 14. května 2009 vydáno Stanovisko k existenci sítí v zájmovém území stavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací a informativním zákresem situace do mapových podkladů, zn. [REDAKCE], s platností 12 měsíců ode dne jeho vydání. V předmětném stanovisku se uvádí, že dojde k dotčení ochranného pásma plynárenských zařízení, přičemž před vlastním zahájením stavební činnosti je potřeba provést vytyčení plynárenských zařízení.

Dne 11. srpna 2014 došlo v obci Hranice na ulici K. Čapka u domu č. p. 2006 při provádění zemních prací v souvislosti se stavbou: „Stavba skleníků - kontejnerovna“ k poškození středtlaké plynovodní přípojky IPE DN 32. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje – bagru, který byl obsluhován zaměstnancem účastníka řízení. O poškození plynárenského zařízení byl téhož dne proveden zápis do Denního záznamu stavby na list č. [REDAKCE].

Účastník řízení se k věci vyjádřil na jednání kontrolního orgánu konaném dne 23. října 2014, kde potvrdil, že zemní práce, v jejichž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl zaměstnanec účastníka řízení. Účastník řízení dále uvedl, že plynárenské zařízení nebylo před samotným zahájením zemních prací vytyčeno, jelikož nemělo dojít k jeho dotčení. K narušení plynárenského zařízení pak došlo prostřednictvím zemního stroje – Caterpillar (Grader), kdy při couvání tímto strojem zaměstnanec účastníka řízení narazil do skříně hlavního uzávěru plynu, z důvodu velké konstrukce stroje omezující

výhled strojníka. Následkem nárazu pak došlo ke zborcení skříně plynárenského zařízení, a tím k následnému zlomení přípojky vahou plynoměru, který byl do skříně zakotven.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. srpna 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 25. srpna 2014 k doprovodnému úniku 115 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 20 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému odběrateli. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku, což doložil výpisem z účtu.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správními delikty ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 28. června 2014 a 11. srpna 2014 zemní práce, při kterých došlo v obou případech k poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení, což potvrdil i účastník řízení na jednáních konaných dne 25. září 2014 a dne 23. října 2014, když popsál, jakým způsobem k poškození plynárenských zařízení došlo.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední

blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Při posuzování jednání účastníka řízení ze dne 28. června 2014 a dne 11. srpna 2014 vzal správní orgán v potaz to, že účastník řízení v obou případech prováděl zemní práce v místě, kde věděl, že se nachází plynárenská zařízení. O této skutečnosti svědčí fakt, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenských zařízení č. j. [REDAKCE] ze dne 13. května 2013 a zn. [REDAKCE] ze dne 14. května 2009, jakož i to, že poškozené plynárenské zařízení v případě druhého skutku bylo viditelné již na pohled, jak dokládá pořízená fotodokumentace. V obou výše uvedených stanoviscích je uvedeno, že dojde k dotčení stávajících plynárenských zařízení. Účastník řízení navíc v případě skutku ze dne 11. srpna 2014 v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. V případě obou skutků navíc účastník řízení prováděl v rozporu se stanovisky správce plynárenských zařízení zemní práce prostřednictvím zemního stroje, tedy nikoli ručně a s maximální opatrností tak, aby nedošlo k poškození stávajících plynárenských zařízení.

Co se týče skutku ze dne 28. června 2014, správní orgán nemohl přihlídnout k námitce účastníka řízení, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií a nebylo ani zapískováno. Správní orgán podotýká, že celá oblast okolo plynárenského zařízení ve vzdálenosti 1 m na obě strany je chráněna ochranným pásmem a veškeré práce v této oblasti je nutné provádět výlučně prostřednictvím ručního náradí s nejvyšší opatrností, což účastník řízení nerespektoval, když práce prováděl prostřednictvím zemního stroje. Vlastní existence plynárenského zařízení přitom byla účastníkovi řízení známá ze stanoviska správce plynárenského zařízení, jakož i z provedeného vytyčení.

Obdobně lze přistoupit k námitkám účastníka řízení ke skutku ze dne 11. srpna 2014. Účastník řízení v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení tvrdil, že se v místě nemělo nacházet žádné plynárenské zařízení a z tohoto důvodu nežádal ani o jeho vytyčení. Navíc lze i z pořízené fotodokumentace dojít k závěru, že skříň hlavního uzávěru plynu, v níž se poškozené plynárenské zařízení nacházelo, byla viditelná již na samotný pohled. Účastníkovi řízení tak muselo být zřejmé, že zemní práce provádí v místě, kde se nachází plynárenské zařízení a že je potřeba se určitým způsobem chovat, přesto takto nepostupoval. Námitky účastníka řízení, že k poškození plynárenského zařízení došlo při couvání zemním strojem, který má velkou konstrukci omezující výhled strojníka, jsou pak rovněž irelevantní. Je totiž věcí účastníka řízení, aby si zajistil kvalifikované zaměstnance s příslušnými osvědčeními k řízení pracovních strojů, případně aby tyto zaměstnance sám nejprve k takové činnosti proškolil.

Správní orgán podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost jako např. zemní práce,

zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým postupem v obou případech porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl:

- dne 28. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Přemyslovice u domu č. p. 370 zemní práce v souvislosti se stavbou: „Stavební úpravy silnice III/36630 Přemyslovice“, kdy prostřednictvím zemního stroje – bagru došlo břitem lžice tohoto zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25,
- dne 11. srpna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hranice na ulici K. Čapka u domu č. p. 2006 zemní práce v souvislosti se stavbou: „Stavba skleníků – kontejnerovna“, kdy prostřednictvím zemního stroje došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32,

a tím došlo k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly u obou skutků naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktivního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Jednáním účastníka řízení ze dne 28. června i dne 11. srpna 2014 shodně došlo k poškození plynárenského zařízení, úniku plynu a přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému odběrateli. V obou případech tak lze v jednání účastníka řízení shledat

jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tak v obou případech naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem bylo v obou případech pouze místní narušení bezpečného a spolehlivého provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí

vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, a to správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Jako závažnější přitom správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 28. června 2014, neboť došlo k poškození plynárenského zařízení za pomoci strojního mechanismu, v důsledku čehož došlo k úniku zemního plynu do ovzduší a byla také přerušena dodávka plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Tento správní delikt hodnotí správní orgán jako závažnější právě proto, že účastník řízení ze stanoviska správce plynárenského zařízení a z provedeného vytyčení barvou v terénu přesně věděl, že se v místě provádění zemních prací nachází plynárenské zařízení, přesto nerespektoval podmínky provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení uvedené ve stanovisku a protokolu o vytyčení, když zemní práce prováděl strojně, tedy nikoli s náležitou opatrností. Smyslem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je totiž veřejný zájem na bezproblémovém provozu plynárenských zařízení, tedy aby nedocházelo k ohrožení jejich spolehlivého a bezpečného provozu.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že k poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje. Skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce strojně, navíc v místě, kde věděl, že se nachází plynárenská zařízení, je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 25, přičemž došlo k úniku 22 m³ zemního plynu a k přerušení dodávky 1 odběrateli. Tyto údaje vypovídají o relativně nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 5 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti. Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla zcela uhrazena.

Jakožto přitěžující okolnost vyhodnotil správní orgán naopak skutečnost, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 20 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické

osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a s ohledem na zásadu absorpce byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 20 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly